

Rozmowa z Andrzejem Ożogiem, Naczelnikiem Wydziału Wdrażania i Administracji Systemem ZEFIR i jednocześnie Zastępcą Krajowego Koordynatora Wdrożenia Systemu ZEFIR do spraw Technicznych z Izby Celnej w Krakowie w okresie wdrożenia projektu

ZEFIR odnowy w administracji

Case Study

W związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej zmniejszyła się liczba zgłoszeń i transakcji obsługiwanych przez Systemy Celne, m.in. ZEFIR. Co więc skłoniło Państwa do dokonania inwestycji w infrastrukturę sprzętową szczególnie w dostawę pamięci masowych?

Z dniem 1 maja 2004 roku staliśmy się pełnoprawnym członkiem Unii Europejskiej. Fakt ten w rzeczywistości spowodował znaczące zmniejszenie liczby dokumentów celnych, jednakże sytuacja ta tylko nas zmobilizowała. Za rok 2004 przez System ZEFIR pobrano ponad 50 proc. budżetu państwa. Oczywiście na kwotę tę składają się zarówno opłaty celne (cło, VAT i akcyza od importu) oraz podatek akcyzowy (akcyza krajowa i od nabyć wewnątrzspółnotowych). Może nie wszyscy wiedzą, że państwa członkowskie, w tym również Polska, 75 proc. pobranego cła odprowadzają do budżetu Unii. Pozostała część odprowadzana jest do naszego budżetu. Widać więc, że w kwestii dokonywania odpraw celnych przez kontrahentów mamy dużą konkurencję. W obecnej sytuacji kontrahent przywożąc towar na terytorium Unii może dokonać odprawy w jednym z 25 krajów członkowskich, a co za tym idzie uiścić tam również opłatę cła, czym zasila budżet danego państwa. Właśnie to wyzwanie, tak duża konkurencyjność i chęć pozyskania jak największej liczby kontrahentów, zdecydowała o wprowadzeniu do Systemu ZEFIR nowych rozwiązań. W ramach przeprowadzonego postępowania przetargowego firma Comarch dostarczyła na potrzeby ZEFIR odnowy w administracji Systemu ZEFIR klastr serwerów IBM xSeries 455 oraz macierz IBM TotalStorage, składającą się z dwóch nodów DS4500. Infrastruktura ta przeznaczona jest między innymi dla nowo powstającego Systemu OSOZ (Ogólnopolski System Obsługi Zabezpieczeń i Pozwoleń).

Rozwiązanie IBM TotalStorage DS4000 jest obecnie jednym z popularniejszych w naszym kraju i w przeważającej mierze cieszy się dobrą opinią klientów. Czy może Pan podzielić się uwagami odnośnie technicznych możliwości nowej platformy?

Prawdę mówiąc docelowy system dopiero zostanie uruchomiony. Z uwagi na jego krytyczną funkcjonalność, wymagania, jakie zostały postawione przed dostawcą, były na bardzo wysokim poziomie, nie tylko pod względem zaawansowania technologicznego oferowanego rozwiąza-

nia. Natomiast na podstawie testów wewnętrznych możemy stwierdzić, że macierze DS4500 zapewniają ogromną wydajność, wykorzystując technologię Fibre Channel. Do istotnych zalet należy zaliczyć bardzo szybki dostęp do danych, zaawansowane funkcje Flash Copy oraz Remote Mirroring, które pomagają zwiększyć bezpieczeństwo składowanych danych. Ponadto dostarczone z macierzą oprogramowanie Storage Manager jest narzędziem intuicyjnym, prostym w obsłudze, nie przysparzającym administratorowi większych problemów i dającym duże możliwości, jeżeli chodzi o zarządzanie danymi. Ponadto jest to rozwiązanie elastyczne i skalowalne.

Na początku 2004 roku Comarch dostarczył rozwiązanie i zaprojektował kompleksową infrastrukturę SAN opartą na technologii FibreChannel i dostarczył macierze IBM TotalStorage DS4500 dla Systemu CELINA.

Na początku ubiegłego roku została zakończona instalacja storage'u IBM w CELINIE. Można powiedzieć, że udaje się nam iść w kierunku unifikacji platformy pod dwa krytyczne systemy celne. Na pewno ma to swoje zalety, jak chociażby administracja i utrzymanie jednolitej platformy. Jednocześnie takie rozwiązanie umożliwia uzyskanie bardziej zaawansowanej funkcjonalności, jak chociażby wirtualizacja posiadanych zasobów.

Wspomniał Pan, że platforma dostarczona przez Comarch jest przeznaczona dla nowego systemu. Jaką funkcję będzie pełnił ten system w obecnej architekturze?

Po pierwsze System OSOZ (Ogólnopolski System Obsługi Zabezpieczeń), o którym wspominałem na początku naszej rozmowy, budowany jest w całości nowej dla nas technologii. System ten z założenia miał być dedykowany nie tylko dla Systemu ZEFIR, ale dla wszystkich Systemów Celnych między innymi Systemu CELINA, NCTS i innych, tych mniej znanych, ale równie kluczowych dla Administracji Celnej. Założenie to zdeterminowało poniekąd rozwiązanie techniczne i poszliśmy w kierunku technologii Web Service. Dlatego też, z uwagi na centralny charakter systemu, poszukiwaliśmy wydajnej i bezpiecznej platformy sprzętowej. Po drugie nie jest rzeczą przypadkową, że system ten jest budowany w ramach projektu ZEFIR.

System ZEFIR w Administracji Celnej obsługuje obszar związany z finansami, natomiast nowo powstający System OSOZ będzie centralizował jeden z procesów biznesowych związany z zabezpieczeniami kontrahentów. Zostaną w nim scalone, a ściślej mówiąc scentralizowane, wszystkie zabezpieczenia kontrahentów wykorzystywane zarówno przy odprawach, jak i przy wielu innych procedurach celnych czy akcyzowych. Ja porównuję to do małego banku. Proszę mnie nie pytać o wartość wszystkich zabezpieczeń, jaką będzie obsługiwał System OSOZ, myślę jednak, że jest to grubo powyżej 2 miliardów PLN. Wprowadzenie takiego elementu jak System OSOZ, którego interfejs będzie również dostępny dla samych zainteresowanych posiadających zabezpieczenie generalne w administracji Celnej, na pewno pozwoli nam konkurować z innymi państwami Unii Europejskiej o kontrahenta, a co za tym idzie o wpływy do budżetu.

Co w takim razie z obecną funkcjonalnością Systemu ZEFIR? Czy jego rozwój został zamrożony?

Nic bardziej mylącego. W Systemie ZEFIR, który tak naprawdę stanowi trzon w kwestii przepływu środków finansowych pomiędzy kontrahentem – zarówno tym „wielkim”, jak i tym przysłowiowym Kowalskim – a budżetem państwa, również trwają prace rozwojowe. Wcześniej jednak kilka słów o samym systemie. Od 1 stycznia 2003 roku pracuje on jako produkcyjny we wszystkich jednostkach Administracji Celnej. Jest stosunkowo młody, jednak należy to zaznaczyć, był pierwszym ogólnopolskim systemem w naszej administracji, którego wdrożenie zostało zakończone sukcesem. Swoim zakresem funkcjonalnym obsługuje wszystkie procesy finansowe, począwszy od powstania należności do jej odprowadzenia do budżetu, poprzez ewentualną egzekucję i likwidację. To jest część typowo celna. Jest też zaimplementowana standardowa księgowość budżetowa z kontrolą dyscypliny budżetowej, księgą główną, wydatkami i kosztami itd. Wszystkie te moduły są ze sobą sprzężone zarówno na wspólnej platformie sprzętowo-programowej, jak i w przepływie procesów biznesowych. Aktualnie system ZEFIR, pomimo iż posiada strukturę rozproszoną na poziomy każdej Izby Celnej, poprzez zaimplementowane mechanizmy replikacji, stanowi jedną logiczną całość w ramach całego kraju. W systemie pracuje ok. 5000 użytkowników w 15 modułach. Wracając

jednak do rozwoju funkcjonalnego – nie osiedliśmy na laurach, cały czas staramy się wprowadzać udoskonalenia, zarówno dla użytkowników, jak i kontrahentów. Można by użyć sformułowania, iż „walka” o kontrahenta trwa na całej linii systemów celnych, nie tylko Systemu ZEFIR. Jeżeli jednak chodzi o ZEFIR to tutaj też staramy się wychodzić naprzeciw oczekiwaniom klientów. Obecnie został już przygotowany mechanizm odbierania od kontrahentów dokumentów elektronicznych w formacie XML. Na razie są to tylko deklaracje AKC-3, jednak już zastanawiamy się nad następnymi dokumentami. Teraz kiedy mamy odpowiedni poziom infrastruktury technicznej będziemy również przystępować do realizacji mechanizmu przekazywania kontrahentom danych, dotyczących ich wpłat, a także stanie zaległości i wysokości odsetek oraz upływającym terminie zapłaty. Rozwiązanie takie pozwoli kontrahentom lepiej zarządzać własnymi środkami, co przełoży się na ich realne zyski. Każdy zainteresowany kontrahent będzie mógł podać konto e-mail, na które otrzyma takie informacje w określonym formacie XML.

Reasumując, ZEFIR jest to projekt systemu centralnego w administracji celnej, który można uznać za udany i zakończony sukcesem. Jako instytucja, która zakończyła wdrożenie kolejnego systemu pozytywnie, Izba Celna w Krakowie zaprzecza tezom, iż informatyzacja administracji publicznej zawsze kończy się niepowodzeniem.

Z pewnością tak. Należy jednak zaznaczyć, że na sukces ten pracowało wiele osób. Nasz zespół w głównej mierze składa się z wysokiej klasy specjalistów merytorycznych, zlokalizowanych we wszystkich Izbach Celnym oraz w Ministerstwie Finansów. Ja tylko zapewniam im rozwiązania techniczne i wskazuję kierunek, w jakim należy dalej rozwijać system. Współpraca ta, jak do tej pory, układa się wyśmienicie i dzisiaj mamy w pełni funkcjonalny i spójny system nie tylko finansowo-księgowy, ale system efektywnie zarządzający finansowymi procesami biznesowymi, obejmujący swym zasięgiem teren całej Polski.

Rozmawiała
Marzena Młynarczyk-Rzepa

Artykuł oryginalnie opublikowany w magazynie Nowe Technologie 1/2005 (01). © Comarch SA. Wszelkie prawa zastrzeżone.